

Tarbijakaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu

Tarbijakaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktidega 9–15 järgmises sõnastuses:

„9) keskkonnaväide – mis tahes kujul sõnum või kujutis, mis ei ole kohustuslik ja millega otse või kaudselt jäetakse mulje, et toote, tootekategooria, tootemargi või kaupleja mõju keskkonnale on soodne või puudub või et see on keskkonnale vähem kahjulik kui teised tooted, tootekategooriad, tootemargid või kauplejad või et selle keskkonnamõju on aja jooksul paranenud;

10) üldine keskkonnaväide – keskkonnaväide, mis ei sisaldu kestlikkusemärgisel ja mida ei ole samas meediumis selgelt ja hästi märgatavalt täpsustatud;

11) kestlikkusemärk – vabatahtlikult kasutatav usaldusmärk, kvaliteedimärk või muu võrdväärne märk, mille eesmärk on eristada ja edendada toodet, protsessi või ettevõtet selle keskkonna- või sotsiaalsete omaduste poolest;

12) sertifitseerimissüsteem – käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatule vastav kontrollisüsteem, mis tõendab, et toode, protsess või ettevõtte vastab sellistele üldsusele kättesaadavatele, läbipaistvatele ja sõltumatutele nõuetele, mis lubab kasutada neile nõuetele vastavat kestlikkusemärgist;

13) tunnustatud suurepärane keskkonnatoime – keskkonnatoime, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 66/2010 Euroopa Liidu ökomärgise kohta (ELT L 27, 30.01.2010, lk 1–19), riiklikele või piirkondlikele EN ISO 14024 I tüübi ökomärgise süsteemidele, mis on Euroopa Liidu liikmesriikides ametlikult tunnustatud, või parimale keskkonnatoimele kooskõlas muude Euroopa Liidu õigusaktidega;

14) tarkvarauuendus – uuendus, mis on vajalik digielementidega kaupade, digisisu ja digiteenuste nõuetele vastavuse säilitamiseks, või kasutusviisiuuendus.

15) kuluosa – kauba osa, mida asendatakse korduvalt, et kaup toimiks ettenähtud viisil.“;

2) paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sertifitseerimissüsteem peab läbipaistvatel, õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel olema avatud kõigile kauplejatele, kes soovivad ja suudavad täita süsteemi nõuded, mille on välja töötanud süsteemi omanik, konsulteerides asjaomaste ekspertide ja huvirühmadega. Sertifitseerimissüsteem peab hõlmama menetlust nimetatud nõuete rikkumiste korral. Süsteemi omanikust ja kauplejast sõltumatul menetlejal peab olema õigus kestlikkusemärgise kasutamise õigust peatada või kestlikkusemärgise kasutamist keelata. Menetleja sõltumatus peab põhinema rahvusvahelistel, Euroopa Liidu või riiklikel standarditel või menetlustel.“;

3) paragrahvi 16 lõiget 4 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„4) tulevase keskkonnatoimega seotud keskkonnaväidete esitamine ilma selgete, objektiivsete, üldsusele kättesaadavate ja kontrollitavate kohustusteta, mis on sätestatud rakenduskavas, mis sisaldab mõõdetavaid ja ajaliselt piiritletud eesmarke ning muid olulisi elemente ning mida kontrollib regulaarselt sõltumatu kolmandast isikust ekspert, kelle hinnangud peavad olema tarbijale kättesaadavad;

5) tarbijatele sellise kasu reklaamimine, mis ei ole asjakohane ega tulene ühestki kauba või ettevõtte omadusest.“;

4) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) sellise kestlikkumärgise kasutamine, mis ei põhine sertifitseerimissüsteemil või mida ei ole kehtestanud haldusorgan;“;

5) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktidega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:

„4¹) üldise keskkonnaväite esitamine, ilma et kaupleja suudaks demonstreerida väite seisukohast olulist tunnustatud suurepärase keskkonnatoimet;

4²) keskkonnaväite esitamine kogu toote või kogu kaupleja ettevõtte kohta, kui see puudutab ainult toote konkreetset osa või ainult kaupleja ettevõtte konkreetset tegevust;

4³) väide, et kaubal on keskkonnale kasvuhoonegaaside heite seisukohast neutraalne, väiksem või positiivne mõju;“;

6) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktiga 10¹ järgmises sõnastuses:

„10¹) Euroopa Liidu turul kõigi asjaomasesse tootekategooriasse kuuluvate toodete suhtes õigusaktidega kehtestatud nõuete esitamine kaupleja eripakkumisena;“;

7) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktidega 27–33 järgmises sõnastuses:

„27) tarbija eest teabe varjamine selle kohta, et tarkvarauuendus mõjutab negatiivselt digielementidega kaupade toimimist või digisisu või digiteenuste kasutamist;

28) tarkvarauuenduste esitlemine vajalikul, kui see tõhustab üksnes kasutusviisiga seotud omadusi;

29) kommertsteadaanne kauba kohta, millel on selle vastupidavust piirav kasutusviis, hoolimata sellest, et kauplejale on kättesaadav teave selle kasutusviisi mõju kohta kauba vastupidavusele;

30) valeväide, et kaubal on tavapärase kasutustingimustes teatav vastupidavus seoses kasutaja või -intensiivsusega;

31) kauba esitlemine parandatavana, kui see tegelikult võimalik ei ole;

32) tarbija sundimine asendama või lisama kauba kuluosi varem, kui see tehnilisel põhjusel vajalik oleks;

33) teabe varjamine kauba kasutusviisi halvenemise kohta, kui kasutatakse kuluosi, varuosi või tarvikuid, mida ei tarni algne tootja, või valeväide, et selliste kuluosade, varuosade või tarvikute kasutamine põhjustab kauba kasutusviisi halvenemise.“;

8) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Kui kaupleja osutab toodete võrdlusteenust ning annab tarbijatele teavet toodete ja nende tarnijate keskkonna- või sotsiaalsete omaduste või ringlusaspektide kohta, loetakse oluliseks teabeks teavet võrdlusmeetodi, võrdlusobjektiks olevate toodete ja nende toodete tarnijate kohta ning teabe ajakohastamiseks võetud meetmete kohta.“;

9) paragrahv 66 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 70 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) suures ulatuses;

2) Euroopa Liidu mõõtmega, –

karistatakse rahatrahviga kuni neli protsenti füüsilise isiku majandus- või kutsetegevusega seotud aastakäibest või kui see teave ei ole kättesaadav, siis rahatrahviga kuni kaks miljonit eurot.“;

11) paragrahvi 70 lõikes 2, § 74¹ lõikes 2 ja 74² lõikes 2 asendatakse sõna „Sama“ tekstiosaga „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud“;

12) paragrahve 70 ja § 74¹ ja 74² täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 4 protsenti juriidilise isiku aastakäibest või kui see teave ei ole kättesaadav, siis rahatrahviga kuni kaks miljonit eurot.“;

13) paragrahvi 74¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) suures ulatuses;

2) Euroopa Liidu mõõtmega, –

karistatakse rahatrahviga kuni neli protsenti füüsilise isiku majandus- või kutsetegevusega seotud aastakäibest või kui see teave ei ole kättesaadav, siis rahatrahviga kuni kaks miljonit eurot.“;

14) paragrahvi 74² täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) suures ulatuses;

2) Euroopa Liidu mõõtmega, –

karistatakse rahatrahviga kuni neli protsenti füüsilise isiku majandus- või kutsetegevusega seotud aastakäibest või kui see teave ei ole kättesaadav, siis rahatrahviga kuni kaks miljonit eurot.“;

15) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/825, millega muudetakse direktiive 2005/29/EÜ ja 2011/83/EL seoses tarbijate võimestamisega rohepöördel, tagades neile parema kaitse ebaausate tavade eest ja parema teabe esitamise (ELT L, 2024/825, 06.03.2024).“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus 2025

(allkirjastatud digitaalselt)